

PZ 2.9 – O CHARITATIVNÍ SLUŽBĚ

Preambule

Papež Benedikt XVI. ve svém motu proprio *Intima Ecclesiae natura* připomíná, že charitativní služba není pouhou vedlejší či doplňkovou aktivitou církve, nýbrž vychází z její nejvnitřnější podstaty a náleží k jejímu základnímu poslání. Tato služba má být vykonávána v jednotě s místním biskupem, v souladu s učením církve a Ježíšovým evangeliem¹.

Tento diecézní zákon o charitativní službě je vydán diecézním biskupem podle kán. 391 CIC a dalších příslušných ustanovení kanonického práva², v souladu s normami obsaženými ve zmíněném motu proprio a *Kodexu Charity Česká republika*³. Jeho cílem je zajistit duchovní, právní a organizační integritu charitativní služby na území brněnské diecéze a posílit identitu a odpovědnost diecéze, farností, jakož i dalších organizací či subjektů vykonávajících charitativní službu. Současně usiluje o podporu charitativní činnosti ve farnostech nejen jejím právním vymezením, ale především úpravou vzájemného vztahu mezi farní charitou a Diecézní charitou Brno.

Čl. 1 – Vymezení základní pojmu

Organizace

- § 1. *Diecézní charita Brno* (DCHB) je podle kán. 116 § 1 CIC veřejná církevní právnická osoba zřízená diecézním biskupem k zajišťování profesionální charitativní služby na území brněnské diecéze; řídí se vlastními stanovami.
- § 2. *Oblastní charita* (OCH) je organizační složkou DCHB působící na území jedné *charitativní oblasti* stanovené diecézním zákonem – viz čl. 4.
- § 3. *Farní charita* (FCH) je organizovaná forma charitativní služby farnosti, skrze niž se farní společenství pod vedením faráře podílí na službě lásky farního společenství vůči potřebným; FCH zpravidla není samostatnou právnickou osobou, ale organizační složkou farnosti.

Osoby

- § 4. *Moderátor pro oblast charitativní činnosti církve*⁴ jménem diecézního biskupa vykonává dohled nad duchovní péčí subjektů vykonávajících charitativní službu jménem církve nebo v jejích strukturách, odpovídá za duchovní formaci jejich pracovníků a spolupracovníků a metodicky vede a koordinuje službu kleriků i dalších osob pověřených duchovní službou v jednotlivých charitativních oblastech. Musí být nejméně pět let knězem a vynikat zdravou naukou, zbožností, pastorační horlivostí a vhodnými lidskými vlastnostmi. Jmenuje jej diecézní biskup.
- § 5. *Delegát pro charitativní činnost* je kněz nebo jáhen, kterému místní ordinář svěřil duchovní službu v určité charitativní oblasti. Je-li delegátem kněz, vykonává tuto službu s právy, povinnostmi a fakultami odpovídajícími službě kaplana podle obecného i partikulárního práva, pokud není stanoveno jinak. Je-li delegátem jáhen, vykonává tuto službu v rozsahu odpovídajícím jeho svěcení a udělenému pověření.
- § 6. *Kaplan* je kněz, kterému je v souladu s kán. 564–572 CIC natrvalo alespoň z části svěřena pastorační péče o některé společenství (např. sdružení křesťanů) nebo zvláštní skupinu věřících (charitativní zařízení, dům pro seniory, nemocnice apod.); tuto péči koná podle ustanovení obecného i partikulárního kanonického práva.

¹ Srov. exhortace papeže Lva XIV. *Dilexi te* ze dne 4. 10. 2025.

² Zvláště kán. 222 § 2; 298–329; 1265–1267; 1303 CIC.

³ Dokument ČBK ze dne 21. října 2020, ACTA ČBK, ročník 2020, číslo 15.

⁴ Jeho službu a postavení ve strukturách Diecézní charity Brno podrobněji upravují její vlastní stanovy.

- § 7. *Pastorační asistent pro charitativní činnost* je nesvěcená osoba, které místní ordinář svěřil duchovní službu v charitativní oblasti podle ustanovení obecného i partikulárního kanonického práva.
- § 8. *Vedoucí farní charity* je osoba písemně ustanovená farářem k vedení a koordinaci charitativní služby ve farnosti.
- § 9. *Koordinátor pro farní charity* je osoba pověřená příslušnou oblastní charitou k metodické podpoře a koordinaci farních charit na území příslušné charitativní oblasti. Koordinátoři pro farní charity pracují pod metodickým vedením *hlavního koordinátora* pro farní charity – viz čl. 5 § 8.

Čl. 2 – Zásady charitativní služby

- § 1. Farnosti a všichni věřící mají právo i povinnost podílet se podle svého stavu a možností na charitativní službě církve. Pro účely tohoto zákona se charitativní službou rozumí organizovaná diakonická činnost církve vykonávaná jejím jménem nebo v jednotě s církevní autoritou.
- § 2. Křesťané mají právo zakládat soukromá sdružení (spolky) a jiné organizované formy služby zaměřené na charitativní činnost, zejména ve prospěch chudých, nemocných, trpících a jinak potřebných. Pokud chtějí tato sdružení vystupovat jménem církve, používat označení „katolický“ nebo působit v rámci pastoračních či charitativních struktur diecéze nebo farnosti, vyžaduje se souhlas příslušné církevní autority podle kanonického práva. Tato sdružení jsou povinna předložit své stanovy k přezkoumání nebo schválení podle povahy daného subjektu a zachovávat příslušné normy obecného i partikulárního kanonického práva.
- § 3. Církevní organizace, na něž se tento zákon vztahuje, jsou povinny chránit lidskou důstojnost každého člověka bez diskriminace (bez ohledu na jeho původ, víru, zdravotní stav či sociální situaci).
- § 4. Jsou rovněž povinny chránit osobní údaje a důvěrné informace příjemců služeb i spolupracovníků v souladu s kanonickým i občanským právem, předcházet střetu zájmů a zabraňovat jakékoli formě zneužití nebo neetického jednání.
- § 5. Církevní organizace a sdružení křesťanů (spolky) vykonávající charitativní činnost jsou povinny jednat transparentně, vést řádné účetnictví v souladu s církevními i státními předpisy a každoročně vypracovat výroční zprávu o své činnosti a hospodaření. Tuto zprávu zveřejní obvyklým způsobem a rovněž ji předají místnímu ordináři.
- § 6. Církevní charitativní organizace nesmí přijímat finanční prostředky od firem, institucí nebo subjektů, jejichž cíle jsou v rozporu s učením katolické církve nebo kde by přijetí těchto prostředků mohlo způsobit pohoršení mezi věřícími.

Oddíl I. Charitativní služba brněnské diecéze

Čl. 3 – Diecézní biskup a jeho odpovědnost za charitativní službu

- § 1. Diecézní biskup⁵ vykonává svou pastýřskou péči o charitativní službu v jemu svěřené místní církvi jakožto pastýř a první zodpovědný za oblast charitativní činnosti církve.
- § 2. Charitativní služba diecéze je výrazem pastorační odpovědnosti místní církve v oblasti služby lásky. Diecézní biskup ji uskutečňuje zejména prostřednictvím subjektů a organizací, které zřizuje podle kanonického i občanského práva, nebo prostřednictvím příslušných struktur diecézní kurie.

⁵ Srov. kán. 134 § 3 CIC.

- § 3. Diecézní biskup podporuje zakládání, rozvoj a koordinaci iniciativ zaměřených na službu bližním a povzbuzuje věřící k aktivní účasti na charitativní službě jakožto nedílné součásti života a poslání církve.⁶
- § 4. Diecézní biskup dbá na to, aby charitativní služba uskutečňovaná na území diecéze jménem církve, zejména prostřednictvím veřejných i soukromých církevních právnických osob jemu podřízených, byla vykonávána v souladu s kanonickým právem, platným občanským právem a naukou katolické církve⁷. Zvláštní pozornost věnuje tomu, aby jejich činnost byla ve shodě s duchem evangelia.⁸
- § 5. Diecézní biskup koordinuje rozmanitá charitativní díla působící v diecézi a ve farnostech, včetně církevních právnických osob a sdružení křesťanů, při respektování jejich právní autonomie.
- § 6. Církevní právnické osoby podřízené diecéznímu biskupovi mohou zakládat nebo spoluzakládat obchodní společnosti⁹ nebo jiné právnické osoby podle státního práva za účelem podpory nebo uskutečňování charitativního poslání církve pouze s předchozím písemným souhlasem diecézního biskupa.
- § 7. Diecézní biskup vykonává podle příslušných právních norem dohled nad správou církevního majetku charitativních organizací, které podléhají jeho pravomoci.
- § 8. Diecézní biskup dohlíží, aby výnosy ze sbírek konaných podle kán. 1265, 1266 a 1267 CIC byly použity výhradně k účelům, pro které byly určeny.
- § 9. Diecézní biskup dbá na to, aby pracovníci ve službách Charity měli nejen potřebnou odbornou kvalifikaci, ale aby také svým jednáním respektovali katolickou identitu a poslání charitativní služby.
- § 10. Diecézní biskup je povinen zajistit pracovníkům církevní Charity přiměřenou formaci odbornou, teologickou, pastorační a duchovní, včetně nabídky prostředků pro rozvoj duchovního života.

Čl. 4 – Územní organizace charitativní služby v diecézi

- § 1. Pro organizační účely charitativní služby se území diecéze brněnské člení na charitativní oblasti. Každou charitativní oblast tvoří územní celek složený z jednoho nebo více děkanství.
- § 2. Charitativní oblasti slouží k organizační koordinaci, metodickému vedení a podpoře charitativní služby Diecézní charity Brno. V rámci této struktury působí zejména oblastní charity a koordinátoři pro farní charity. Toto členění nemění kanonické hranice farností ani děkanství ani jejich právní postavení.
- § 3. Diecéze brněnská se pro účely tohoto zákona člení na tyto charitativní oblasti:
- Oblast Blansko – děkanství blanenské a boskovické
 - Oblast Brno – děkanství brněnské
 - Oblast Břeclav – děkanství břeclavské, hustopečské a mikulovské
 - Oblast Hodonín – děkanství hodonínské a slavkovské
 - Oblast Jihlava – děkanství jihlavské a telčské
 - Oblast Rajhrad – děkanství rosické a šlapanické
 - Oblast Tišnov – děkanství tišnovské
 - Oblast Třebíč – děkanství třebíčské a moravskobudějovické
 - Oblast Znojmo – děkanství znojemské, moravskokrumlovské a vranovské
 - Oblast Žďár nad Sázavou – děkanství žďárské a velkomeziříčské

⁶ Srov. kán. 215 a 222 CIC.

⁷ Srov. 394 § 1 CIC.

⁸ Srov. Motu proprio *Intima Ecclesiae natura*, čl. 6.

⁹ Např. s. r. o.

- § 4. Vymezení, změny nebo zrušení jednotlivých charitativních oblastí přísluší diecéznímu biskupovi.

Čl. 5 – Postavení a úkoly Diecézní charity Brno

- § 1. *Diecézní charita Brno* je hlavní charitativní organizací zřízenou diecézním biskupem brněnským k uskutečňování charitativní služby na území brněnské diecéze jako veřejná církevní právnická osoba.
- § 2. DCHB je součástí sítě *Charita Česká republika* podle jejích stanov a příslušných právních předpisů.
- § 3. DCHB vykonává svou činnost prostřednictvím profesionálních služeb, dobrovolnických aktivit a dalších forem organizované charity, zřizuje potřebná zařízení a střediska a řídí se stanovami schválenými příslušnou církevní autoritou.
- § 4. DCHB poskytuje zejména sociální, zdravotní, humanitární, poradenské a další služby osobám potřebným, zvláště seniorům, nemocným, osobám se zdravotním postižením, lidem v sociální nouzi, dětem, mládeži, rodinám, menšinám, nezaměstnaným, osobám ohroženým závislostí a cizincům.
- § 5. DCHB zajišťuje humanitární a krizovou pomoc, dobrovolnické programy, materiální podporu, preventivní služby a další aktivity podporující důstojnost člověka, rodinný život a sociální soudržnost.
- § 6. Všechny církevní organizace vykonávající charitativní službu na území diecéze brněnské spolupracují s DCHB při koordinaci charitativní pomoci podle své povahy, možností a příslušných ustanovení kanonického i státního práva, zejména v mimořádných a krizových situacích.
- § 7. DCHB poskytuje farním charitám metodickou podporu, vzdělávání, odborné vedení a podle možností i finanční pomoc.
- § 8. Ředitel DCHB jmenuje hlavního koordinátora pro farní charity, který podporuje spolupráci a koordinaci mezi DCHB, oblastními charitami a koordinátory farních charit.

Oddíl II. Charitativní služba vykonávaná farností

Čl. 6 – Poslání farní charity

- § 1. Farní charita je tradiční formou organizované charitativní služby ve farnosti jako konkrétního projevu evangelní lásky. Působí v rámci právní subjektivity farnosti, není samostatnou právnickou osobou a může vykonávat svou činnost v jedné nebo více farnostech svěřených témuž faráři.
- § 2. Farnost se podílí na charitativní službě prostřednictvím modlitby, skutků křesťanské lásky a pastorační péče o potřebné. FCH tuto službu organizovaně rozvíjí a nabízí podle možností materiální, sociální i duchovní podporu při respektování důstojnosti a svobody každého člověka.
- § 3. Farář podporuje vznik a rozvoj charitativních iniciativ ve farnosti, pečuje o jejich pastorační zaměření a zajišťuje jejich koordinaci v souladu s diecézními normami.¹⁰

¹⁰ Např. ve farnosti je více sdružení křesťanů.

Čl. – 7 Vedení a správa FCH

- § 1. Farář¹¹ vykonává pastorační péči o charitativní službu ve farnosti jako její pastýř a první zodpovědný za tuto službu. Odpovídá za duchovní a pastorační směřování FCH. Právní odpovědnost za činnost FCH nese farnost jako veřejná církevní právnická osoba, jejímž jménem jedná farář. Tuto službu vykonává v součinnosti s pastorační a ekonomickou radou farnosti podle jejich kompetencí.
- § 2. V právních záležitostech jedná za FCH farář jako statutární zástupce farnosti. Vedoucího FCH může písemně pověřit k určitému nebo trvalému jednání v rozsahu dovoleném kanonickým a občanským právem.
- § 3. Jednotlivé programy nebo aktivity charitativní služby ve farnosti mohou mít své asistenty, které ustanovuje vedoucí FCH; při výkonu služby mohou spolupracovat další dobrovolníci nebo spolupracovníci.
- § 4. Službu ve FCH zpravidla vykonávají dobrovolníci. Je-li nezbytné zaměstnat pracovníka, činí tak farnost v souladu s kanonickým a občanským právem.
- § 5. Hospodaření FCH je součástí účetnictví a hospodaření farnosti a řídí se příslušnými ustanoveními obecného kanonického práva, státního práva a diecézních předpisů o správě církevního majetku.
- § 6. Charitativní služba ve farnosti může být vykonávána také prostřednictvím soukromého sdružení věřících, které se řídí vlastními stanovami schválenými příslušnou církevní autoritou. Takové sdružení není organizační složkou farnosti, není-li rozhodnuto jinak.

Čl. 8 – Vedoucí FCH

- § 1. Farář písemně jmenuje vedoucího FCH na dobu tří až pěti let s možností opakovaného jmenování. Ve jmenovacím dekretu vymezí jeho práva a povinnosti.
- § 2. Je-li ve farnosti ustanoven ke službě trvalý jáhen, je vhodné přednostně zvážit jeho jmenování vedoucím FCH.
- § 3. Není-li vedoucí FCH jmenován, vykonává tuto službu farář.
- § 4. Farář o jmenování informuje koordinátora pro farní charity příslušné charitativní oblasti prostřednictvím elektronického formuláře stanoveného diecézní kurií.
- § 5. Je-li jednomu faráři svěřeno více farností, může ustanovit vedoucího FCH pro jednu každou farnost nebo jednoho vedoucího pro více jemu svěřených farností.
- § 6. Vedoucí FCH může na svou službu rezignovat písemnou rezignací doručenou faráři. Rezignace nabývá účinnosti dnem následujícím po jejím doručení, není-li v ní stanoveno datum pozdější.
- § 7. Farář může vedoucího FCH z vážného důvodu¹² odvolat. Před vydáním dekretu o odvolání jej nejprve vyzve k rezignaci a umožní mu vyjádřit se podle kán. 50 CIC. Neodstoupí-li vedoucí FCH ze své služby, může jej farář odvolat písemným dekretem obsahujícím alespoň stručné uvedení důvodů podle kán. 51 CIC. Případné spory související s odvoláním lze předložit smírčí komisi ustanovené podle diecézních předpisů.

¹¹ Zvláštní péči farář věnuje chudým, utiskovaným, osamělým, vyhnancům a postiženým zvláštními nesnázemi (srov. kán. 529 CIC).

¹² Za vážný důvod se považuje zejména veřejné jednání odporující katolické víře nebo mravům, závažné porušení povinností při výkonu služby, zpronevěra nebo jiné zneužití svěřených prostředků, jakož i jednání nebo osobní postoje neslučitelné s posláním vedoucího farní Charity.

Čl. 9 – Činnost a zaměření FCH

- § 1. Hlavním posláním FCH je rozvíjet ve farnosti citlivost a odpovědnost vůči lidem v materiální, sociální, duševní a duchovní nouzi. Konkrétní podoba její činnosti vychází z místních potřeb, možností dobrovolníků a pastoračního zaměření farnosti. FCH se zpravidla soustředí na služby, které nevyžadují odbornou zdravotní nebo sociální kvalifikaci,¹³ není-li zajištěna odpovídající odborná způsobilost.
- § 2. Činnost FCH zahrnuje zejména:
- sousedskou výpomoc – doprovod do kostela, nákup, drobná pomoc v domácnosti, např. úklid chodníku;
 - monitoring potřebných ve farnosti a všímavost vůči seniorům, osamělým osobám, sociálně slabým rodinám;
 - návštěvy seniorů a nemocných doma či v zařízeních – sdílení informací z farnosti, nabídka modlitby, zprostředkování duchovní služby;
 - příležitostné aktivity – např. vánoční nebo velikonoční akce zapojující různé skupiny ve farnosti: pečení cukroví, tvoření přání, hudební vystoupení v domovech pro seniory;
 - vytváření podmínek pro svépomocné skupiny – např. pro vdovy, rozvedené, nezaměstnané;
 - spolupráci s OCH při zajišťování Charitní záchranné sítě a přímé pomoci lidem v nouzi;
 - zprostředkování kontaktu na profesionální služby OCH nebo jiných institucí;
 - dobrovolnické zapojení do činnosti OCH a podporu aktivit Dobrovolnického centra OCH;
 - podporu projektů DCHB – např. Tříkrálová sbírka, Postní almužna;
 - podporu charitativních projektů jiných organizací, např. pořádáním sbírek;
 - podporu projektu k prožití misijní neděle nebo jiných tematických dnů ve farnosti.
- § 3. FCH přiměřeným způsobem pravidelně informuje¹⁴ farní společenství o své činnosti a kontaktních údajích odpovědných osob¹⁵ v souladu s právními předpisy o ochraně osobních údajů.
- § 4. FCH může organizovat charitativní akce z vlastní iniciativy nebo ve spolupráci a v jednotě s DCHB či jinými charitativními organizacemi.
- § 5. FCH při své činnosti spolupracuje s příslušnou oblastní charitou a využívá její metodickou, formační a organizační podporu.

Oddíl III.

Vzájemný vztah Diecézní charity Brno a farní charity

Čl. 10 – Spolupráce mezi DCHB a FCH

- § 1. DCHB a FCH jsou součástí jednotné charitativní služby místní církve. Ve vzájemné spolupráci respektují své vlastní poslání, kompetence a odpovědnosti stanovené tímto zákonem.
- § 2. DCHB jako hlavní diecézní charitativní organizace koordinuje a metodicky podporuje činnost FCH a napomáhá jednotě charitativní služby v brněnské diecézi tak, aby se předcházelo duplicitám, neúčelnému překrývání služeb a roztříštěnosti charitativního působení.
- § 3. FCH poskytují DCHB zpětnou vazbu a informace o místních potřebách, čímž přispívají k účinnějšímu plánování a rozvoji charitativní služby v diecézi.

¹³ V těchto případech je vhodné obrátit se na profesionální služby OCH.

¹⁴ Např. prostřednictvím farních nástěnek, webových stránek, zpravodaje a dalších dostupných komunikačních kanálů.

¹⁵ Vedení FCH a případně asistenti pro jednotlivé aktivity.

- § 4. DCHB podporuje formaci dobrovolníků a pracovníků FCH, zajišťuje duchovní doprovázení a organizuje formační, vzdělávací a reflexivní setkání zaměřená na rozvoj duchovního rozměru charitativní služby.
- § 5. FCH a DCHB spolupracují při uskutečňování charitativního poslání církve. K tomu má být zajištěn pravidelný kontakt mezi vedoucím FCH a příslušným oblastním koordinátorem pro farní charity.¹⁶

Čl. 11 – Spolupráce FCH s příslušnou oblastní charitou

§ 1. OCH ve vztahu k FCH zejména:

- poskytuje metodické vedení, odbornou podporu a konzultace,
- zprostředkovává informace o profesionální Charitě, jejích službách a případně o službách jiných organizací,
- nabízí možnost návštěv svých zařízení a služeb (za předem daných podmínek),
- propojuje FCH s příslušnou OCH a podporuje sdílení dobré praxe,
- umožňuje účast vedoucích a členů FCH na vzdělávacích kurzech pořádaných DCHB.

§ 2. FCH ve vztahu k OCH:

- pravidelně informuje o své činnosti,
- sdílí příklady dobré praxe a zkušenosti z terénu,
- konzultuje obtížné situace a předává do služeb OCH případy, které přesahují její kompetenci nebo možnosti.

Čl. 12 – Koordinátor pro farní charity

- § 1. Koordinátor pro farní charity může svou službu vykonávat v pracovním poměru, na základě jiné smluvní formy nebo v rámci jiné vhodné formy spolupráce podle platného práva. Koordinátora jmenuje příslušný ředitel OCH.
- § 2. Hlavním úkolem koordinátora pro FCH je podporovat a rozvíjet diakonický rozměr života farností a napomáhat jejich charitativnímu poslání ve službě potřebným.
- § 3. Koordinátor poskytuje FCH metodickou, organizační a odbornou podporu a vykonává svou činnost v souladu s diecézními normami a *Kodexem Charity Česká republika*¹⁷.
- § 4. Koordinátor spolupracuje s faráři, vedoucími FCH, pastoračními radami, případně dalšími odpovědnými osobami v děkanství. Je-li ustanoven kněz nebo jáhen pro charitativní službu nebo jiná pověřená osoba pro duchovní doprovázení, spolupracuje také s nimi.
- § 5. Koordinátor pro FCH spolupracuje s hlavním koordinátorem pro FCH a podílí se na jednotném metodickém postupu v rámci diecéze.

¹⁶ *Kodex Charity Česká republika*, č. 1.6.: Profesionální Charita respektuje, že původním místem uplatňování „caritas“ je přirozené sociální prostředí farních společenství. Nenahrazuje osobní a nepřenositelnou odpovědnost každého křesťana za službu bližním, ale svou činností ji podporuje a doplňuje tam, kde síly a schopnosti jednotlivců nebo farních společenství nestačí, nebo tam, kde je třeba zajistit odborný charakter služby.

¹⁷ *Kodex Charity Česká republika*, Charita Česká republika, 2023.

Oddíl IV.

Duchovní služba pro charitativní činnost

Čl. 13 – Delegát pro charitativní činnost a služba kaplana

- § 1. Delegát pro charitativní činnost je kněz nebo jáhen¹⁸ pověřený místním ordinářem duchovní a pastorační péčí o pracovníky, klienty, dobrovolníky a podle možností také jejich rodiny v organizacích vykonávajících charitativní službu v jemu svěřené charitativní oblasti diecéze. Tuto službu vykonává pod metodickým vedením diecézního moderátora pro oblast charitativní činnosti církve.
- § 2. Delegáta pro charitativní činnost jmenuje místní ordinář podle obecného i partikulárního kanonického práva.
- § 3. Jeho pastorační služba se řídí ustanoveními obecného i partikulárního kanonického práva a vykonává se v náležité spolupráci s příslušným farářem.
- § 4. Jestliže je delegát pro charitativní činnost knězem, není kaplanem ve smyslu kán. 564–572 CIC, pokud místní ordinář nestanoví jinak, avšak na základě svého pověření jsou mu uděleny v plném rozsahu všechny fakulty a oprávnění odpovídající službě kaplana podle obecného i partikulárního kanonického práva, pokud není ve jmenovacím dekretu stanoveno jinak.¹⁹
- § 5. Delegát pro charitativní činnost poskytuje duchovní doprovázení zejména skrze hlásání Božího slova, slavení svátostí, naslouchání, modlitbu a pastorační podporu.
- § 6. Delegát pro charitativní činnost není zpravidla součástí výkonného řízení charitativní organizace, ale představuje její duchovní a pastorační oporu.
- § 7. Podrobnější vymezení jeho úkolů stanoví jmenovací dekret nebo příslušné organizační normy.
- § 8. Moderátor pro oblast charitativní činnosti církve zabezpečuje metodické vedení, formaci, duchovní doprovázení a koordinaci delegátů pro charitativní činnost podle diecézních norem.
- § 9. Delegát pro charitativní činnost, který nemá jiné služební ustanovení, vykonává svou službu v charitativní oblasti pod přímým vedením moderátora v rozsahu stanoveném diecézním právem a rozhodnutím místního ordináře.
- § 10. Místní ordinář může ustanovit samostatné kaplany pro jednotlivá zařízení nebo sdružení podle kán. 564–572 CIC.
- § 11. Není-li v charitativní oblasti ustanoven delegát pro charitativní činnost, může místní ordinář výkonem některých úkolů duchovní služby pověřit pastoračního asistenta, a to v rozsahu stanoveném jmenovacím dekretem a podle obecného i partikulárního práva.

Čl. 14 – Kaple v charitních zařízeních

- § 1. Žádost o kanonické zřízení, změnu nebo zrušení kaple podle příslušných ustanovení kanonického práva podává místnímu ordináři oprávněná osoba jednající za provozovatele charitního zařízení v souladu s diecézními normami.
- § 2. Správcem kaple, která je kanonicky zřízena v rámci charitního zařízení, je příslušná právnická osoba.

¹⁸ Jáhni jsou svěceni ke službě slova, liturgie a charity, a proto mohou v diecézi, ve farnostech i v charitativních organizacích vykonávat úkoly odpovídající jejich svěcení a pověření udělenému příslušnou církevní autoritou. Jejich charitativní služba spočívá zejména v pastoračním doprovázení, koordinaci dobrovolníků, přímé službě potřebným a v propojování liturgického, charitativního a pastoračního rozměru života církve. Jáhni svou službu vykonávají v souladu s obecným i partikulárním právem a v součinnosti s duchovní správou a příslušnou charitativní organizací.

¹⁹ Zejména udílet svátost smíření věřícím svěřeným do jeho péče, hlásat jim Boží slovo, udílet svaté přijímání v nebezpečí smrti a svátost pomazání nemocných, udílet svátost biřmování těm, kteří jsou v nebezpečí smrti.

- § 3. Za provozní správu kaple odpovídá vedoucí zařízení, zejména pokud jde o údržbu, vybavení a důstojné prostředí. Duchovní péče se zajišťuje ve spolupráci s příslušným farářem, kaplanem, knězem či jáhnem pro charitativní službu nebo jinou pověřenou osobou podle práva.
- § 4. Bohoslužeb v kapli se mohou podle provozních možností a příslušných předpisů účastnit i další věřící.
- § 5. V kapli lze konat bohoslužby a náboženské úkony dovolené kanonickým právem a liturgickými předpisy.
- § 6. Je-li diecézním biskupem uděleno dovolení k uchovávání eucharistie v kapli charitního zařízení, odpovídá za péči o eucharistii farář farnosti, na jejímž území se zařízení nachází, pokud místní ordinář neurčí jinou osobu.
- § 7. V kapli se smí konat pouze činnosti, které slouží bohoslužbě, podpoře zbožnosti a náboženského života. V jednotlivých případech může místní ordinář udělit výjimku pro jiné využití, pokud to není v rozporu s posvátností místa (kán. 1210 CIC).
- § 8. Kaple nesmí být předána ke světskému užívání bez dovolení místního ordináře (kán. 1224 § 2 CIC).

Oddíl V. Charitativní soukromá sdružení křesťanů a nadace

Čl. 15 – Sdružení (spolky)

- § 1. Křesťané mohou podle platných zákonů zakládat spolky²⁰ a jiné právnické osoby zaměřené na charitativní službu. Pokud chtějí působit v oficiálním vztahu k poslání katolické církve, řídí se příslušnými ustanoveními obecného i partikulárního kanonického práva.
- § 2. Sdružení (spolek) zřízené podle státního práva²¹, které chce působit jménem církve, být institucionálně propojena s diecézí nebo farností²² nebo vykonávat charitativní službu v jejich strukturách, je povinen předložit své stanovy ke schválení místnímu ordináři. Je rovněž povinen dodržovat ustanovení tohoto diecézního zákona²³ a další příslušné normy obecného i partikulárního práva²⁴.
- § 3. Stanovy spolku musí být v souladu s naukou katolické církve.
- § 4. Spolek má vlastní právní subjektivitu, organizační strukturu a hospodaření, nestanoví-li právo nebo schválené stanovy jinak.
- § 5. Místní ordinář vykonává dohled nad těmi spolky, které podléhají jeho pravomoci podle kanonického práva.
- § 6. Místní ordinář může vést evidenci těchto spolků.
- § 7. Spolek nesmí vykonávat činnost závažně odporující nauce katolické církve, mravům nebo jednotě církevního společenství.
- § 8. Osoby zapojené do charitativní činnosti takového spolku mají respektovat jeho katolickou identitu a poslání.

²⁰ Srov. kán. 2015 CIC.

²¹ Není zřízen biskupem jako církevní právnická osoba.

²² Farář uznává a podporuje vlastní podíl křesťanů laiků na poslání církve a rovněž podporuje jejich spolky k náboženským účelům (srov. kán. 529 § 2 CIC).

²³ Srov. čl. 1 § 1 Motu proprio *O charitativní službě* papeže Benedikta XVI. ze dne 11. 10. 2012.

²⁴ Viz PZ brněnské diecéze 2.3.

Čl. 16 Charitativní nadace

- § 1. Zbožnou nadací²⁵ se podle kanonického práva rozumí soubor věcí trvale určených k náboženským, charitativním nebo jiným zbožným účelům, které jsou kanonicky zřízeny jako právnická osoba příslušnou církevní autoritou.²⁶
- § 2. Příslušná církevní autorita udělí právní subjektivitu pouze takové nadaci, která sleduje cíl odpovídající poslání církve a disponuje dostatečnými prostředky k jeho uskutečnění.
- § 3. Nadace zřízené podle občanského zákoníku, které vykonávají charitativní službu jménem církve nebo v jejích strukturách, se přiměřeně řídí ustanoveními tohoto článku o spolcích a ke svému založení nebo působení potřebují souhlas místního ordináře.

Oddíl VI. Závěrečná a přechodná ustanovení

Čl. 17 – Závěrečná ustanovení

- § 1. Tento zákon ruší nebo nahrazuje všechna dosavadní partikulární ustanovení, směrnice, instrukce a interní předpisy, pokud jsou s ním v rozporu.
- § 2. Církevní právnické osoby a další subjekty podléhající tomuto zákonu jsou povinny uvést své stanovy a vnitřní předpisy do souladu s tímto zákonem nejpozději do jednoho roku od data účinnosti tohoto zákona a předložit je příslušné autoritě ke schválení.
- § 3. Tento zákon je závazný pro všechny církevní právnické osoby, církevní instituce, farnosti, DCHB a další subjekty vykonávající charitativní službu jménem církve nebo v jejích strukturách na území diecéze brněnské.
- § 4. V případě pochybností o výkladu nebo aplikaci tohoto zákona přísluší autentický výklad diecéznímu biskupovi nebo jím pověřené autoritě.
- § 5. Tento zákon nabývá platnosti dnem zveřejnění v ACEB a účinnosti třicátým dnem po jeho vyhlášení.

V Brně dne 30.6.2026

Čj.: Ep-0637/26

*Ing. Jiří Doffek, Ph.D.
kancléř*

*Mons. Mgr. Ing. Pavel Konzbul, Dr.
biskup brněnský*

Příloha:
Jmenovací dekret vedoucího FCH

²⁵ Kán. 1303 CIC.

²⁶ Kán. 114 § 2 CIC.